

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **M. B.** pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí 19. septembra 2012 v Bratislave dovolanie obvineného M. B., zastúpeného obhajcom JUDr. Jozefom Holičom proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. mája 2010 sp. zn. 2 To 45/2010, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného M. B. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 13. januára 2010 sp. zn. 6 T 91/2009 bol obvinený M. B. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. písm. d/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

v B. na H. ulici číslo X. na piatom poschodí v byte číslo X., od presne nezisteného času do 17.00 hod. dňa 5. mája 2009 bez povolenia skladoval v izbe na rozťahovacej sedačke 1 ks balíček zabalený v striebornom alobale o rozmeroch 9 cm x 10 cm, v skrini v izbe na hornej polici tašku terno s obsahom práškoveho materiálu, v kuchyni v kuchynskej linke 1 ks balíček zabalený v alobale a v tesco vrečku o rozmeroch 20 cm x 10 cm, 4 ks tehličiek zabalených a prelepených hnedou lepiacou páskou, uložených

v papierovej škatuli s nápisom Sony autorádio a 1 ks menšie vrečko zabalené v alobale, pričom expertíznym skúmaním Kriministického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave bolo zistené, že

- 1 ks balíček zabalený v striebornom alobale o rozmeroch 9 cm x 10 cm obsahuje 100 g heroínu s prímiesou kofeínu a paracetamolu so zastúpením účinnej látky 19,3 % heroínu, s obsahom 19,3 g absolútneho heroínu, čo zodpovedá 965 obvykle jednorazovým dávkam drogy,

- 1 ks balíček zabalený v alobale a v tesco vrečku o rozmeroch 20 cm x 10 cm obsahuje 501,84 g heroínu s prímiesou kofeínu a paracetamolu so zastúpením účinnej látky 22,7 % hmotnostných heroínu, z toho 113,918 g absolútneho heroínu, čo zodpovedá 5.696 obvykle jednorazovým dávkam drogy,

- 4 ks tehličiek zabalených a prelepených hnedou lepiacou páskou, uložených v papierovej škatuli s nápisom Sony autorádio, obsahuje 1.952,19 g heroínu s prímiesou kofeínu a paracetamolu so zastúpením účinnej látky 47,7 % hmotnostných heroínu, z toho 931,195 g absolútneho heroínu, čo zodpovedá 46.560 obvykle jednorazovým dávkam drogy,

- 1 ks menšie vrečko zabalené v alobale s obsahom 44,289 g kokaínu a s prímiesou fenacetínu so zastúpením účinnej látky 61,5 % hmotnostných, obsahuje 27,238 g absolútneho kokaínu, čo zodpovedá 1.362 obvykle jednorazovým dávkam drogy,

- taška terno obsahuje práškový materiál s obsahom 1.009,5 g heroínu s prímiesou kofeínu a paracetamolu so zastúpením účinnej látky 22,3 % hmotnostných heroínu, z toho 225,119 g absolútneho heroínu, čo zodpovedá 11.256 obvykle jednorazovým dávkam drogy,

pričom heroín je v zmysle Zákona č. 139/1998 Z.z. zaradený do I. skupiny omamných látok a kokaín je zaradený do II. skupiny omamných látok a podľa vyjadrenia Národnej protidrogovej jednotky celková hodnota zaistených drog na čiernom trhu je 665.200 €.

Za to bol odsúdený podľa § 172 ods. 4 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. bol obvinenému uložený ochranný dohľad na dobu 3 (troch) rokov.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní, ktoré odôvodnil osobitným podaním prostredníctvom svojho zvoleného obhajcu (č.l. 601-606).

Obvinený v dôvodoch odvolania namietal výrok o vine, pričom vytýkal súdu jednostranné vyhodnotenie dôkazov v jeho neprospech. Podľa neho v konaní nebol proti nemu zabezpečený žiadny dôkaz, ktorý by ho usvedčoval z drogovej trestnej činnosti. Navrhol preto podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie, resp. sa domáhal oslobodenia spod obžaloby.

Na základe včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Bratislave, ktorý na verejnom zasadnutí uznesením z 13. mája 2010 sp. zn. 2 To 45/2010 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného M. B. zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 13. mája 2010, kedy vo veci rozhodol krajský súd, pričom obvinený v súčasnej dobe uložený trest vykonáva.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený prevzal 16. júna 2010, jeho obhajca 14. júna 2010 a prokurátor 11. júna 2010 (č.l. 625).

Okresný súd Bratislava I dňa 13. septembra 2012 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného M. B., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Jozefa Holiča. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 27. júla 2012 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

V písomných dôvodoch svojho dovolania obvinený najskôr zhrnul doterajší priebeh trestného stíhania, pričom poukazoval na nedostatky obžaloby, ktorým súdy nižšieho stupňa nevenovali pozornosť. Napokon vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu argumentoval tým, že pri verejnom zasadnutí o jeho odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby. Verejného zasadnutia sa zúčastnil advokát JUDr. Dušan Daňový, avšak v spise sa nenachádza žiadne rozhodnutie súdu o jeho ustanovení za obhajcu. Za tohto stavu JUDr. Daňový nenadobudol žiadne práva a povinnosti, a preto vykonaním verejného zasadnutia došlo zo strany krajského súdu k zásadnému porušeniu práva na obhajobu. V závere svojho dovolania navrhoval zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátiť na nové konanie. Taktiež sa domáhal prerušenia výkonu trestu a jeho prepustenie na slobodu s tým, že je pripravený poskytnúť prísľub o tom, že sa bude zdržiavať v Bratislave.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania ostatným stranám trestného konania, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k dovolaniu obvineného v lehote, ktorú im určil, vyjadriť. Uvedenú možnosť využil krajský prokurátor, ktorý vo svojom vyjadrení z 10. augusta 2012 (č.l. 655-656) navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť, pretože neboli splnené podmienky dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. prostredníctvom obhajcu. Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Právo na obhajobu je popri prezumpcii neviný jedným z najdôležitejších základných práv osôb, proti ktorým sa vedie trestné konanie. Hlavným účelom tohto práva garantovaného čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky je dosiahnutie spravodlivého súdneho rozhodnutia. Ide o právo, ktoré je nielen v záujme trestne stíhanej osoby a na jej prospech, ale je tiež v záujme demokratického právneho štátu, založeného na úcte k právam a slobodám človeka a občana.

Ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. por. konkretizuje základné práva obvineného, ktorý má okrem iného aj právo zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním i počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní a v prípade, že obvinený sa nachádza vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, môže hovoriť s obhajcom aj bez prítomnosti tretej osoby. Práva vyplývajúce z citovaného ustanovenia je potrebné vykladať tak, aby každému obvinenému bol zaručený spravodlivý proces.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného charakteristické pre to ktoré štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

V posudzovanej veci naplnenie tohto dovolacieho dôvodu videl obvinený práve v tom, že verejné zasadnutie krajského súdu o jeho odvolaní sa uskutočnilo bez jeho obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby.

Najvyšší súd k týmto výhradám obvineného z obsahu predloženého spisu zistil, že proti obvinenému sa od začiatku viedlo trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin na základe uznesenia vyšetrovateľa zo 6. mája 2009 (č.l. 11-13/zv.1), pričom v závere tohto uznesenia bol vyšetrovateľom poučený, že ide o prípad povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a obvinenému bola určená lehota na zvolenie si obhajcu. Obhajcu obvinenému zvolil jeho brat F. B. dňa 6. mája 2009 (č.l. 14) a na základe plnej moci poveril obhajobou obvineného advokáta JUDr. Jána Kišša, ktorý obvineného obhajoval počas prípravného konania ako aj v konaní na súde prvého stupňa až do vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku. Obhajca JUDr. Kišš vo veci odôvodnil aj odvolanie obvineného proti rozsudku súdu prvého stupňa.

Verejné zasadnutie na prerokovanie odvolania obvineného bolo Krajským súdom v Bratislave nariadené na 15. apríla 2010 (č.l. 612), pričom o termíne bol upovedomený podľa pripojenej doručky obhajca obvineného JUDr. Kišš dňa 25. marca 2010.

Následne 13. apríla 2010 obhajca JUDr. Kišš osobným podaním doručil krajskému súdu vyrozumenie o vypovedaní plnej moci bratom obvineného (č.l. 615). Na verejné zasadnutie sa v dôsledku vypovedania plnej moci neustanovil, a preto bolo verejné zasadnutie odročené na 13. mája 2010. Zároveň bol obvinený predsedom senátu vyrozumený, že mu bude súdom ustanovený obhajca a v prípade, že bratom obvineného bude zvolený iný obhajca, súd voľbu bude akceptovať a vyrozumie novozvoleného obhajcu. Proti tomuto postupu krajského súdu nemal obvinený výhrady. Verejné zasadnutie 13. mája 2010 sa uskutočnilo už za prítomnosti súdom ustanoveného obhajcu JUDr. Dušana Daňového.

Námietky obvineného, že účasť JUDr. Dušana Daňového bola bez právneho dôvodu, sú preto neopodstatnené. Na č.l. 618 sa nachádzajú doručky, z ktorých vyplýva, že obvinený prevzal opatrenie súdu o ustanovení obhajcu JUDr. Daňového dňa 18. apríla 2010 a JUDr. Daňový prevzal opatrenie i vyrozumenie o termíne verejného zasadnutia 21. apríla 2010. Malou chybičkou krásy je, že v základnom spise sa skutočne nenachádza rovnopis opatrenia predsedu senátu zo 16. apríla 2010, ktorým bol podľa

§ 36 ods. 3 Tr. por. z dôvodov § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por. ustanovený obhajca JUDr. Dušan Daňový. Tu došlo k pochybeniu zo strany krajského súdu, že do základného spisu nezaložil originál, resp. rovnopis opatrenia. Samotná táto skutočnosť však nezakladá obvineným uplatňovaný dovolací dôvod. O tom, že zo strany krajského súdu nedošlo k vytýkanému porušeniu práva obvineného, svedčí aj kópia opatrenia zo 16. apríla 2010, ktorú si dovolací súd krátkou cestou zadovážil od JUDr. Dušana Daňového.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v posudzovanej veci obvineným uplatňovaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. neobstojí. V žiadnom štádiu trestného konania nedošlo k situácii, že by obvinený nemal obhajcu. Dovolací súd žiadne zásadné porušenie práva na obhajobu nezistil, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného M. B. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 19. septembra 2012

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová